

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ПРЯКА

Брой 22 • год. ХСII • 22 ноември 2012 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

ИЗ РОДОПИТЕ

РАЗПРОСТРАНЯВАТ НЕЛЕГАЛНО АНТИБЪЛГАРСКА КНИГА

Измислен автор събрал спомени отпреди сто години

Скандална антибългарска книга се разпространява нелегално из Родопите, предупреди от организацията Дружба „Родина“. Тя е насочена срещу освободителния характер на Балканската война и се чете тайно в джамии. Неин автор е някой си Исмен Реджепов, който твърди, че е бил много близък навремето с писателя Николай Хайтов. Книгата има заглавие „Балканските войни в Родопите 1912-1913 г.“ и е първо издание на основаната неотдавна неправителствена организация „Европейски институт Помак“. Според доц. д-р Христо Гиневски, който е преподавател в Смолянския филиал на Варненския свободен университет, вече се знае, че човек с такова име в Смолянско няма, а близостта с Хайтов е откровена лъжа. При това в книгата големият писател е цитиран „както дяволът чете Евангелието“.

„Историческото изследване“ защитава тезата, че войната не освобождава българите мохамедани, а е насочена срещу тях. Турция била готова и отстъпила доброволно Родопите на България, но българите християни извършили

■ Паметникът под връх Средногорец

геноцид над „помациите“, като клали, прогонвали и палили цели села. Това ставало ясно от спомени на хора отпреди един век. Няма никакви науч-

ни доказателства, няма цитирани документи, твърди доц. Гиневски. Ако все пак подобни събития са се случили, те щяха да останат задължител-

но поне в народната памет, възразява той.

За истината за българските мохамедани има достатъчно исторически свидетелства и документи, при това някои от тях са турски, коментира още Гиневски. Ние, например намерихме един турски да нъчен документ за Девинско от XVII в., където се вижда как е вървял процесът на по-мохамеданчването. От него става ясно, че в цялото село има само християнски имена и през следващите 60-70 г. те постепенно се сменят.

Освен това в книгата на измисления Реджепов българите-мохамедани са обявени за потомци на скрили се в планината прабългари, бягали от налагането на християнството по времето на княз Борис Първи. Подобна теза отстоява и председателят на „Европейски институт Помак“ Ефрем Моллов. Впрочем, самият Моллов също издаде една книга с антибългарско съдържание. В момента институтът му е особено активен в интернет, където има и сайт, наречен също „Помак“, разказва Христо Гиневски. Според Реджепов и днес българските управници продължавали политиката от времето на Балканската война. „Тази мъст проличава в етно-религиозното прочистване на региона чрез провеждането на методичен икономически и духовен геноцид в Родопския край“, твърди той.

доц. д-р Христо Гиневски

НЯМА ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ПОЛИТИКА КЪМ ХОРАТА В РОДОПИТЕ

На стр. 5

За да знаем накъде вървим, задължително е да имаме представа откъде идваме. „Опорите в миналото крепят настоящето и блазе на този народ, който е щастлив да ги има.“ - чета в книгата на акад. Георги Марков „Любомърдрия на историята“. Но напоследък вместо да блазираме на своя народ заради миналото му, кога славно, кога трагично, разлюляхме тези опори, дотолкова, че почваме да се лишаваме от памет,

мите спомени от ужасите на Балканската война. Ужасите от Балканската война не са там, където ги търсят съветниците - продажни провокатори, а в прогонването на 150 хиляди наши сънародници от Одринска Тракия и в обезбългаряването на Беломорска Тракия.

От ДПС сигурно потрият ръце от ответните реакции на партиите, които са най-малкото прибързани. От „Атака“ предложиха Кърджали да се преименува в Деловград, а от БСП поискаха Маказа да носи

Историята- начин на употреба

което, откъдето и да го гледаш, си е престъпление. Защото ни заваляха отвсякъде „нови прочети“, зачестиха „пренаписванията“ на историята, навъдиха се „неточни“ дори лжеисторици и безброй „самодейци“. С музата на историята - Клио непрекъснато се заиграват политици и техни платени слуги, които описват миналото, както им е изгодно, или ни вкарват в коловоза: „Било, каквото било! Тури му пепел!“

Как да турим пепел, като обявяват Вазов за вехт, остарял и демодирани, Ботевата публицистика - за неразбираема и трудоемка, Валцаров - за гениален поет, но терорист и конспиратор. Кой е очаквал у нас да се намерят люде, които ще оплюят славната Балканска война и ще я обявят едва ли не за бедствие и за етническо прочистване. Поведението на ДПС-съветниците в Кърджали, които провалиха избора на освободителя на града ген. Васил Делов за почетен гражданин посмъртно, съвсем не е „избор между лоялността към държавата и все още неизли-

■ Тодор Корув

името на генерала. Поне в централата да бяха прочели, че проходът е превзет не от него, а от генерал Никола Генов с Македоно-одринското опълчение.

С арменския геноцид пък се изгавриха в Ямбол - там гербаджии отмениха декларацията, в която се осъждаше изстребването на 1.5 млн. арменци. Странен е мотивът на отмяната - заради турските инвестиции. И още по-странното е: до вчера имаше арменски геноцид, днес - гласуват някакви умници и „дупка“ в миналото! Няма по-страшно от това историята да се пише по обществена или партийна поръчка или в угода на нечий интерес - нашенски или чужд.

НЕ ЗЛОУПОТРЕБЯВАЙТЕ С БЪЛГАРИТЕ-МОХАМЕДАНИ

Български и турски политики, власти, националисти и религиозни водачи да престанат да злоупотребяват с българите мохамедани. Това се посочва в декларация на общото събрание на Дружба „Родина“ по повод навършването на 100 години от Балканската война. Декларацията бе представена от културно-просветната организация на обединените българи мохамедани и българи християни „Родина“.

Мустафа Абдиков, който е неин съпредседател, представи декларацията, в която се казва: „През 2012 г. България тържествено чества 100 години от победоносната Балканска

война, донесла поражение на Османската империя и освобождение за намиращите се под нейна власт български земи в Родопите, Македония и Тракия. Мирното българско население помни свидетите жертви и страданията, понесени във войната. Заедно с панически оттеглящата се османска армия, доброволно или насилствено хиляди българи мохамедани напускат бащините си огнища и се преселват в Османската империя. В границите на днешната Република Турция техните потомци са асимилирани и турцизирани, като са им наложени ограничения да говорят на майчиния

си български език.

По време на Балканската война много българи мохамедани посрещат българската армия като освободител и се включват в редовете ѝ. Някои от тях си връщат по собствено желание християнската вяра и сменят своите османско-турски имена с български, други запазват имената и вероизповеданието си.

„Сто години по-късно ние, наследници на старата дружба „Родина“ (1937 - 1944) и дейци и съратници на възстановената българомохамеданска културно-просветна организация Дружба „Родина“ остро осъждаме фалшификациите за

участие на Българската армия в издевателства над мирното население, не приемаме непоследователната и противоречива политика на българската държава към българите мохамедани и актовете на насилствена смяна на техните имена и вяра, отхвърляме политиката на асимилация и турцизация на българите мохамедани, които живеят на територията на Република Турция, както и ограниченията да говорят и изучават майчиния си български език.

Обръщаме се към българските и турските историци - да изследват обективно както този драматичен период, оставил дълбоки следи в съзнанието на българите мохамедани, така и по-сетнешната им съдба до наши дни на териториите на Република България и Република Турция. Нашият призив към българските и турските държавни власти, българските

и турските политики, българските и турските националисти и религиозните водачи на двете вероизповедания е - да престанат да злоупотребяват с българите мохамедани, обръквани и потъпквани както по време на османското иго, така и по-късно от възстановената българска държава и от Република Турция, да осигурят и гарантират правото им на самоопределение. Отправляме

апел към всички сънародници - нека помним тези събития и преклоним глава пред паметта на всички невинни жертви. Нека всички българи: християни, мохамедани или с друго вероизповедание, независимо от това къде живеем - в България и по целия свят, да си подадем ръка и обединени да работим за просперитета на нашата родина - Република България“, се казва още в декларацията.

ПОЛИТИКЪТ ДОГАН ЧЕТЕ ЧУЖДА ИСТОРИЯ

НИКОЛА ИНДЖОВ

Политикът Ахмед Доган направи изявление, че Балканската война била етническо прочистване на територията на България от турско население. Досега в продължение на сто години никой български историк не е изразявал подобно заключение, както и никой български писател. Това най-малкото означава, че политикът Доган чете чужда история и се опитва да наложи чужди исторически тези, очевидно не научни. Не желая да споря с него, но думите му възкресяват и някои преживелици от моята лична съдба.

Защото не турското население е подложено на етническо прочистване, а българското, не турски села са унищожавани с огън и меч, а български. Съвременникът би трябвало да познава книгата на акад. Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи“. Аз съм един от разорените. Моят род е от с. Манастир, Гюмюрджинско, Беломорска Тракия. През есента на 1913 г. селото е опожарено, турският башибозук, подкрепен от офицери и войници от разбитата при Одрин войска на Шукри паша, убива десетгодишния ми вуйчо Георги Чанчеров, 14-годишния ми калеко Коста Сабрутев, двете ми баби, като на едната - Злата, името е изписано на скромния паметник в днешното село Аврен край Крумовград. Той е въздигнат в

За нас XIX век завърши като век на бежанци

■ Н. Инджов чете слово в Маджарово

памет на 42 жени и деца от с. Манастир - пленени, влачени почти четири месеца из дивните гори, поругани и заклани в местността Мъгленник.

Тракия е кръстовищна земя на българи, гърци и турци, но само българите са прогонени от своите поселища, чифлици, ливади, гори, камиларски пътища, манастири, училища, пазари, съборни и панаирджийски местности

и т.н. Това не означава нищо друго, освен че Тракия е обезбългарявана, че именно в Тракия е имало етническо прочистване. Съсипани са гюмюрджинските и дедеагчките български села.

Калайджидере (400 къщи); Сачанли (400 къщи); Чадърли (220 къщи); Кушланли (230 къщи); Хаджилар (200 къщи); Каваджик (50 къщи); Караагач (100 къщи); Каталар (106

къщи); Козлудере (85 къщи); Бунаркьой (30 къщи); Факиряка (15 къщи); Чобанкьой (400 къщи); Дуганхисар (400 къщи); Дервент (320 къщи); Еникьой (280 къщи); Балькьой (220 къщи); Домузdere (200 къщи); Турбали (135 къщи); Окуф (125 къщи); Бадома (70 къщи); Чемерен (65 къщи). Също така българските махали в екзархистки и патриархистки селища като Макри, Бейкьой, Урумжик, Лъджа, Атъкьой, Беятли, Денизлер, Евренкьой, Кърсарджа, Лефеджилер, Ортаджи, Дерекьой, Софулар, Сусьгъри, Юсук, Шапчихане, Алуфенджилер, Аралъкбурну, Кърджаликебир, Карачифлик, Ортакчилар, Кючукин-дере.

Следва геноцидът на левия бряг на Арда край днешния гр. Маджарово. Там е застигнат бежански керван и са избити над 2000 души, предимно жени и деца. И там е пролята кръв от моя род... Наоколо има десетки села с турско население. Никога никой българин не е посягал на хората и имотите им там. Нещо повече, точно в ония години се ражда знаменитата

словесна емблема на тракийските бежанци „Не забравяйте, но не отмъщавайте!“

Обезбългаряването и разорението на Беломорска Тракия е продължение на трагичен период.

В резултат на насилствените гонения само след Руско-турската война от 1877 - 1878 г., балканските войни от 1912 - 1913 г. и Първата световна война повече от 1 милион българи са прокудени от родните си места. Ето една статистика:

600 000 - от Македония и Егейска Македония; 400 000 - от Беломорска и Одринска Тракия; 100 000 - от Добруджа, Влашко и Бесарабия; 50 000 - от Моравия и Западните покрайнини; 20 000 - от Банат.

От българското землище бяха отнети общо 127 752 кв. км, както следва: От Добруджа - 23 262 кв. км. От Тракия - 22 376 кв. км. От Моравия със Западните покрайнини - 21 594 кв. км. От Македония - 60 000 кв. км. И така България остана с половината от вековната си територия - 103 146 кв. км. Възвръщането на Южна Добруджа през 1940

г. увеличи държавната територия с 8000 кв. км. Това е, което имаме днес.

Какво всъщност ни бе отнето?

Отнета ни бе Средиземноморска България в лицето на Беломорска Тракия и Егейска Македония, двата големи острова Тасос и Самотраки. Това бе територията, на която се осъществяваха контактите ни със средиземноморския свят. Векове наред в посока Египет и други страни от Близкия изток се развива традиционната българска търговия (абаджийство, килимарство, медникарство) и се осъществяват богомолски пътувания до Божи гроб. В обратна посока това е Пътят на коприната, на кафето, на част от световната манфактура.

Отнета ни бе Вардарска Македония - неизтощим източник на българска народност, опора на българското православие в близост с атонските манастири, а чрез Охридската книжовна школа - средище на българската духовност.

Отнет ни бе класическият Онгъл, през който конниците на хан Аспарух преминаха, за да установят една от най-старите държави в Европа. Онгълът - достъп до делтата на Дунав и територия на почти пряк контакт с братските славянски народи на Украйна и Русия. Отнета ни бе непосредствената близост с града на градовете - Цариград, в който има неизчезващи следи от българската народност и история.

Обезбългаряването на България е всъщност обезбългаряване на Балканския полуостров. За нас XIX век завърши като век на бежанци, XX век започна и завърши като век на бежанци, двадесет и първият дойде обременен от бежански стълкновения покрай нашата земя и силен бежански отлив на българска кръв. Размириците, които предизвикват бежанството, не са само политически и не са само следствие на войни. Бежанец може да станеш и когато загубиш надежда и вяра в отечеството. Например ако сменят Кирило-Методиевата азбука с латиница. Ако преградят пътя към образованието с недостъпни такси. Ако зачертаят от историческото ти наследство имената на великите борци за социална справедливост. Ако те изоставят без защита на уличния произвол, на повседневната и повсеместната престъпност. Ако в края на краищата ти накрайват политики с антибългарско съзнание.

Панихида и цветя за освободителите

ИВАН ТРИНГОВ

На 4 ноември се навършиха точно 100 г. от Освобождението на Момчилград.

Кърджалийският отряд, командван от ген. Никола Генов, овладява града и района. В боевете за него загиват със смъртта на храбрите 15 българи и арменци-войници от отряда. В последвалите сражения с части от корпуса на Явер паша за стратегическите височини при прохода Маказа, отдават живота си още 42 български войни.

На Архангелова задушница по стара традиция се отдава почит към падналите за свободата на България войници и офицери. В църквата „Св. Цар Борис I - Покръстител“ в Момчилград отец Карамфил отслужи заупокойна панихида за тях и намерилите на 12.XII.1990г. смъртта си в буйните води на р. Върбица 10 войници от военното поделение в града. Момчилградчани поднесоха венец и цветя пред мавзолея-костница и паметника на ген. Генов, отдавайки с едноминутно мълчание почитта си към паметта на героите.

Тракийците от „Капитан Петко Войвода“ в Карнобат отбелязаха Балканската война

На 23 октомври в пенсионерския клуб членовете на тракийското дружество „Капитан Петко Войвода“ се събраха, за да чуят лекцията на офицера от запаса Йордан Йорданов за хода и значението на Балканската война. Всички присъстващи следяха с интерес и мултимедийното представяне на сражения, на стратегически карта, командири и офицери. Милка Спасова, председател на тракийското дружество благодари на лектора, а тракийци се уговориха в скоро време да се срещнат отново с Йордан Йорданов, за да им разкаже за други значими исторически събития.

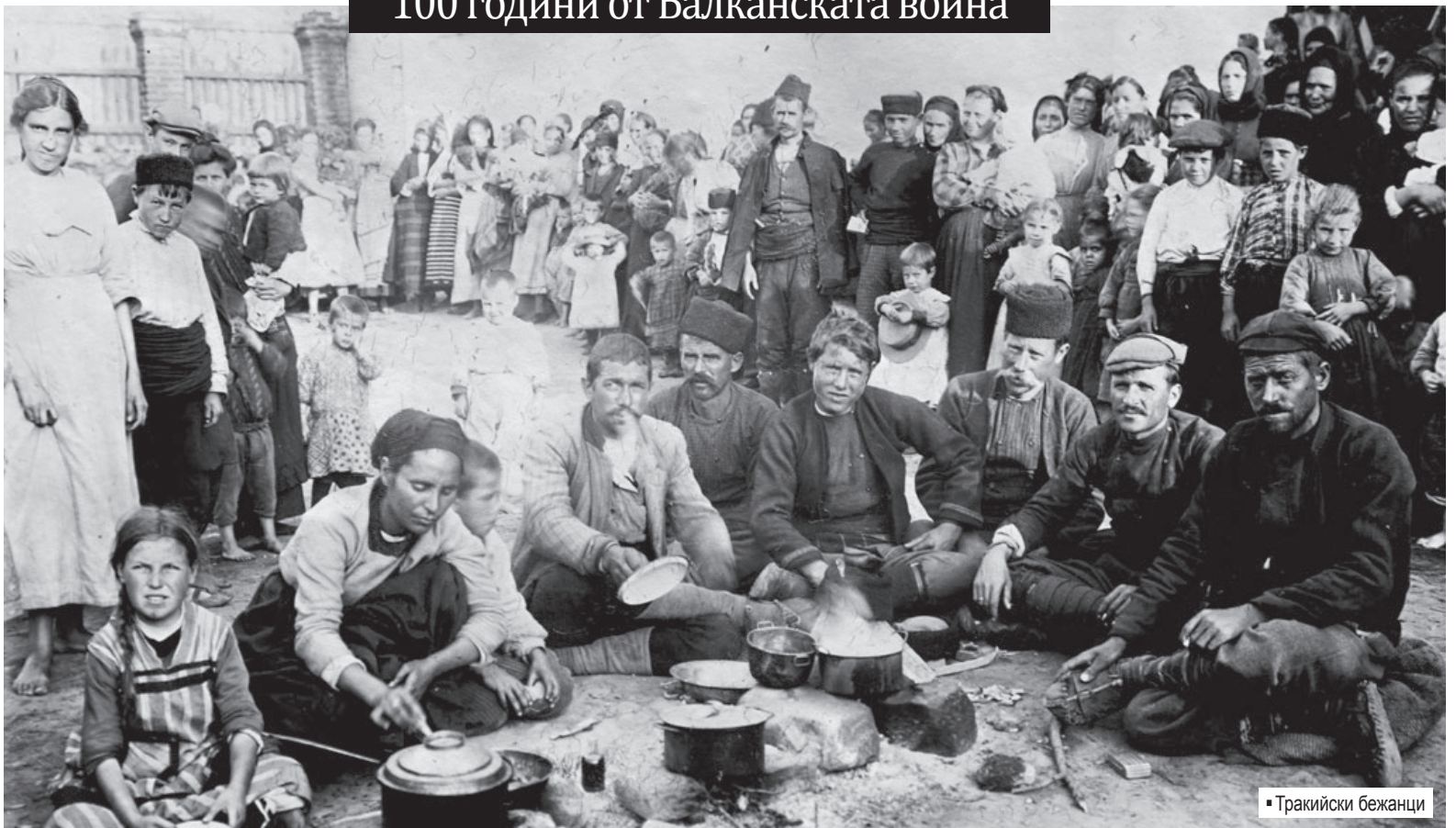
АКАДЕМИК ГЕОРГИ МАРКОВ

Продължение от брой 21

През втория етап на Конференцията за мир в Лондон българските делегати се борят не с противника, а с извъртащите представители на съюзниците. Измислят се 7 поправки на „проекта Грей“, макар Посланическата конференция да отхвърля всяка промяна на текста. Най-сетне на 11 май сър Едуард съобщава, че делегатите на Османската империя са готови да подпишат без изменения предложения от Посланическата конференция Договор за мир. Резервите могат да се направят при подписването, за да ги разгледат по-късно посланиците: „Ако България е готова да подпише Договора, Европа ще може да наложи тия дни и на останалите съюзници да го подпишат без изменение.“

Понеже Силите са поставени в унижителното положение да бъдат изнудвани по въпросите за Албания и Беломорските острови, Грей започва да държи твърд език. На 13 май в заседание на Посланическата конференция умореният от протакането председател предлага да се поканят на следващия ден делегатите на воюващите страни да подпишат непроменен представения им Договор за мир. В случай на отказ от съюзниците на България „Европейският концерт“ ще се погрижи „да не шават“, а Царство България и Османската империя могат да подпишат отделно мира, защото само техните армии стоят една срещу друга на Чаталджа и Булаир. И наистина на 14 май сър Едуард произнася знаменитите си думи: „Които делегати желаят да подпишат – нека сторят това, които не желаят – нека си отидат!“ Нещо небивало в дипломатическата история.

Новината за енергичната постъпка на Грей се разнася „като гръм“ в Белград и Атина, където разбират, че не могат повече да разиграват изчерпилите своето търпение Европейски сили. На 17 май 1913 г. делегатите на воюващите страни подписват Договора за мир в двореца „Сен Джеймс“. Султан Мехмед V отстъпва на балканските съюзници „всички територии на своята им-

Тракийски бежанци

Европейските геополитически измерения на събитията през 1912 – 1913 г.

перия върху континента Европа на запад от линията Енос на Бяло море до Мидия на Черно море с изключение на Албания“. Точното трасе на новата граница в Тракия подлежи на определяне от международна комисия. Великите сили си запазват правото да се произнесат върху границите на Албания и по съдбата на Беломорските острови.

Сър Едуард изразява задоволството на Европейските сили от историческия акт, без

да си въобразява, че всичко е постигнато с едно драсване на перото: „Не можем да не знаем, че остават още въпроси за разрешение, преди да се достигне до пълно съгласие, но иска ми се да вярвам, че със сключването на този мир ще се улесни уреждането на тези въпроси и ще се увеличи към всички ни, уверен съм, благосклонният интерес на другите Сили.“ С подписването на Лондонския договор

за мир завършва една война, чиито последици пораждат друга. Крайното изостряне на спорните въпроси подронва и без това уязвимите устои на Балканския съюз, изтръгнал победата над Османската империя. Дългосрочен по замисъл в плановите на Русия и Съглашението, но временен по същност той изпълнява своето балканско предназначение. Дележът на придобитото „Османско на-

следство“ на запад от линията Мидия – Енос без Албания и Беломорските острови не се извършва от Великите сили, пазещи се от преждевременен сблъсък в назряващата Голяма война, и то след като се знае със сигурност, че победителите няма да могат да се споразумеят в преки преговори относно прокарването на новите държавни граници. Издигнатият от българското правителство принцип на

справедливо разпределение според народността състав и съразмерността на приносите и жертвите се отхвърля „на нож“ в Белград и Атина като неизгоден за техните интереси. Противопоставеният древен закон на завоевателите „докъдето е стъпил войнишкият крак“, налаган силом в името на прословутото „Балканско равновесие“, не предвещава нищо добро за мрачното близко бъдеще.

Първото етническо прочистване в Европа

Продължение от брой 21

СТОЯН РАЙЧЕВСКИ

Много от най-големите погроми над българското население се извършват след 16 септември непосредствено преди българските части да са навлезли отново в Беломорска Тракия. Така на пример в края на септември 1913 г. голяма група селяни от Манастир са обградени и нападнати в планината от башибозуци. След продължително сражение обградените пробиват обръча и се изтеглят, но оставят 40 души убити, предимно жени и деца.

На 16 август с. г. по подстрекателство от турското правителство, което се стреми да запази влиянието си в Западна Тракия, се провежда т.н. „Гюмюрджинска република“, преименувана по-късно на „Временно тракийско правителство“, а след

това - „Независимо западнотракийско правителство“. Този ход не успява, защото Западна Тракия по силата на Букурещкия мирен договор се предава на България.

■ Принудителното изселване на българите продължава

и след подписването на Цариградския договор и Одринското съглашение (2/15 ноември 1913 г.). Междусъюзническата война завършва с най-жестоки насилия, преследвания и гонения над българите в Македония и Одринско, съпроводени с масови избиения грабежи и опожаряване на цели села. Стоотици хиляди българи от Македония и Тракия изпъхват като бежанци южните предели на България. До края на 1913 г. в Източна Тракия, без Цариградско, са обезлюдени повече от сто селища, чийто жители са про-

гонени от родните им домове, много от тях убити и ранени в селата или по време на бягството, а цялото им имущество ограбено. По непълни данни от българската дирекция по настаняването на бежанците, само от Източна Тракия през същата година са изселени 12 660 семейства. В резултат на тази кампания според анкетата на Любомир Милетич около 30% от българското население в Одринска Тракия бива избито или умира от мъчения, глад, болести и бежански неволи през годините 1913-1914.

Потвърждават се описаният от Милетич събития в Булгаркьой, Пишманкьой и други селища в Одринско. Цитира се гръцки документ, в който се казва, че в казите Малгара и Хайребол с опожарявания и убийства е изгонила българското население от всички села – т.е. около 15900 души. Същото потвърждава и католически мисионер, който на 13

август пристигнал в Одрин. Той съобщава, че броят на изгорените и окончателно разрушени села не е по-малък от 45. Потвърждават се и сведенията за злодеянията на българското население в Западна Тракия. След изтеглянето на българските части от там през месец юли, областта се заема от гръцки войски с център Дедеагач. След заминаването на гръцките войски на 6 септември до пристигането отново на българските войски части жителите са оставени в ръцете на башибозука и гръцките андартти. Изплашеното българско население, около 15 000 души, се устремило към Дедеагач, където още имало редовна гръцка войска, но тя не му позволила да влезе в града. На 19 септември цялото това население било подкарано към Фере и Ипсала. На 23 септември рота български доброволци освобождават една част от това население, коя-

то се отправя към България. На следващия ден става ново сражение с башибозука при с. Пишманкьой. Падат убити около 500 души, а 200 жени и деца са пленени. Прииждат нови бежанци и се оформя група от около 8000 души, от които след станалите кланета при преминаването на река Арда оцеляват 7200 души. Изгорените села в Западна Тракия са 22, а избитото население – няколко хиляди души.

Според сведенията, предоставени от Одринската Българска митрополия на генералния консул Недков във връзка със съставените в края на 1913 г. съгласно Одринското съглашение анкетни комисии, общият брой на българските села, чийто жители са били принудени от турските власти да се изселят, за Източна Тракия възлизат на 108 с общо 10 934 къщи и 51 427 души. В тази статистика не са включени българските бежанци от

градовете на Източна Тракия и от Цариградския вилает.

Според същите сведения в цяла Източна Тракия остават непострадали и неизселени само две български села, признаващи Патриаршията: Кара Юсуф с 45 къщи и Ортакич – 150 къщи. Принудителното изселване е и баяството на българи от Одринска Тракия продължава и след 1913 г. Точният брой на прокудените трудно може да бъде установен, но само по данни на Дирекцията за настаняване на бежанците, анализирани от Т. Браянов след 1913 г. Източна (Одринска) Тракия са напуснали 20 181 български семейства от общо 250 селища.

Оставените от българите имоти в Източна Тракия през 1913 г. възлизат на 34 062 сгради, 1 961 440 дка ниви, ливади и лозя, 216 043 дка гори, 131 231 глави едър рогат добитък и 649 431 глави дребен рогат добитък.

Турци пяха "Бяла роза"

Концертът на "Китна Тракия" и ансамбъла от Текирдаг препълни читалището

ВЕСЕЛА ТОДОРОВА

Ансамбъл „Китна Тракия“ към Тракийското дружество „Георги Сапунаров“ в Хасково и гостите му от ансамбъла за народни песни и танци в турския град Текирдаг изнесоха общ концерт по повод Деня на народните будители.

Имам честта и удоволствието да ви поздравя с прекрасната инициатива. С този концерт вие доказвате смисъла на трансграничното сътрудничество и на нашата тракийска инициатива „Тракия без граници“, написа в своя поздравителен адрес до участниците в концерта председателят на СТДБ Красимир Премянов. Културният обмен между двете страни е част от европейския дух, който доминира в нашите двустранни отношения. И аз съм уверен, че ние все повече ще ги градим не на базата на овехтели теории, а на възгледите на Кемал Ататюрк за модерната република в съгласие с принципите на добросъседството, написа още той.

Гостите поздравиха хасковлии с популярната българска песен „Бяла роза“. Домакините открияха концерта с финал на „Тракийска сватба“ по музика на Филип Кутев и хореография на Маргарита Дикова. След това на сцената се качиха музикантите от Текирдаг, чиято програма бе близо час. Зрителите аплодираха изпълненията на общо 14-тимата музиканти,

■ Ансамбъл "Китна тракия" показва богатството на родния фолклор

като най-много овации предизвика невероятното дръм шоу от четири тъпана, барабани и две дайрета. Атракция за публиката, препълнилата салона, бе и соло изпълнението на единия от тъпанджиите, който блесна като истински артист.

Много красива и стойностна програма представиха и танцьорите на Текирдаг. Особено впечатлиха богато украсените костюми на момичетата.

Хасковският ансамбъл направи преход от турския към българския фолклор с „Варненски танц“. Хористките на Стефка Мла-

■ Момичетата от Текирдаг впечатлиха с грация и красиви костюми
Снимки Карекин Карекинян

денова се представиха с „Прочула се Неранза“, „Ваклино моме“, „Събрали се, събрали“ и „Не седи лудо“. Оркестърът с диригент Стамен Костадинов изпълни оркестровата сюита. Танцьорите с хореограф Иван Иванов се вихриха в етюда „Задявка“, „Мъжки тракийски“, „Три хора“, „Луди млади“ и „Копаница“.

Ансамбъл „Китна Тракия“ е създаден през 1960 г. В повече от половин-вековната си история той е носител на отличия от фестивали в Гърция, Турция, Македония, САЩ, Алжир, Португалия и мн.др. Негов главен художествен ръководител е Руско Русев.

Ансамбълът при Община Текирдаг е основан през 2005 г. Още същата година печели първо място на фестивал в Полша. Носител е на отличия от САЩ, Гърция, Германия, Франция и др.

Концерта изгледаха зам.- кметът на Община Хасково - Минко Ангелов и главният експерт по култура - Венета Въжарска. По-рано през деня, делегацията от Текирдаг бе на среща в Община Хасково. Зам.-кметове, общински съветници и представители на властта в Анкара, заявиха желание за партньорство с Хасково.

В разговори с председателя на ОбС - Иван Иванов, зам.-кметовете Недялка Станева и Златимир Желев, и директори на дирекции, местната управа изрази готовност за бъдещо сътрудничество.

В Загреб обсъждаха „Литературата на чужд език“

Д-Р ЕЛЕНА АЛЕКОВА

Наскоро участвах в 33-ите Загребски литературни разговори на тема „Литература на чужд език“.

Загребски литературни разговори се провеждат ежегодно от средата на 60-те години на миналия век. Досега гости са били над 1000 писатели, преводачи, езиковеди, литературни експерти и културолози от различни страни. Тази година за първи път участва представител на нашата страна. Освен домакините имаше творци от Великобритания, Франция, Македония, Гърция и Испания. Участниците споделиха и обсъждаха свои изследвания

и практики в областта на превода, на емигрантската литература, както и проблеми, свързани с живота и личността на писателя и неговите творби в чужда езикова среда и култура; превод и тълкуване, рецепция, интерпретация, оценка на литературни произведения, преведени от чужди езици, влиянието на тези преводи върху местната литература и въпросът на взаимно проникване; преводите като вдъхновение или пример за подражание, съдбата на писателите, които творят в чужда езикова среда, съответно темите за разноезичието (многоезичието); за финансирането, печатането и публикуването

на преведените творби, популяризирането, маркетинга, авторските права и т.н.

В доклада си „Изгнаничеството и литературата“, с който форумът бе открит, аз разгледах как се приема литературата, написана когато писател по принуда или доброволно (като изгнаник, емигрант или бежанец) е напуснал родината си. „Бежанството е „патент“ на Балканите. Откакто се помним, тук прекрояваме граници, прогонваме, „изселваме“, претопяваме, „трансформираме“, „пораждаме“ нации, етноси, народностни групи... Вследствие на едно въстание, на няколко войни и на спогодби между великите сили напри-

мер в началото на миналия век стотици хиляди българи от Одринска и Беломорска Тракия, Вардарска и Егейска Македония, Мала Азия (области, останали под османско владичество), познават бежанската орис. За тези, които не са чували за трагедията на българите по това време, нека прочетат книгата на акад. Любомир Милетич „Разорението на тракийските българи от 1913 година“ (1918 г.) или се поровят в документацията на ОН – световната организация, която им дава статута на бежанци. (Между другото: през 1882 г. Любомир Милетич завършва Класическата гимназия в Загреб и после като стипендиант на Министерството на народната просвета следва в Загреб и Прага славянска филология.)

Бежанци стават и българи

от Добруджа и Западните покрайнини.

Тези събития и вътрешното усещане за бежанство дават отражение в литературата ни и до днес. Най-ярък пример е творчеството на нашия съвременен писател и преводач Никола Инджов с неговия роман „Възречени от Манастир“, самият той – потомък на бежанци от Беломорска Тракия. Неговите са думите: „Родината, останала извън границите на държавата, се съхранява в душата на човека...“

Това е един от малкото примери в световната литературна история, когато бежанството влияе благотворно на националната литература. И е така, защото българите, прогонени от родните си места, отиват не в странство, а в, както те самите я наричат, „майка България“ – с

надеждата, че все някога ще завърнат у дома. В този случай писателите живеят в своя езикова среда макар и с носталгия по загубената родина. Същевременно националната ни литература се обогатява откъм тематика и, обвеяна от трагизма на случилото се, става по-дълбока.

А войните, междусобичиите и въобще промените, които преживяхме на Балканите в края на века, не превърнаха ли хиляди хора в бежанци? И тази трагично оцветена история ще отеква десетилетия в кръта и в творбите на нови и нови писатели.

Инициативата в Загреб бе осъществена от Дружеството на хърватските писатели със съдействието на Министерството на културата в Хърватия и бе широко отразена от медиите.

Доц. д-р Христо Гиневски е преподавател по краезнание, стопанска история, езикова култура и история на националната сигурност в Смолянския филиал на Варненския свободен университет. Автор е на много книги, свързани с историята, Възраждането, миналото на Средните Родопи и др.

-Г-н Гиневски, вие сте автор на много исторически книги, преподавате краезнание... Теорията, че българомохамеданите са прабългари, избягали в Родопите от покръстването в християнска вяра при Цар Борис, нещо ново ли е по тези места? Имало ли е и други опити те да бъдат разграничени, отделени от останалите българи?

-И преди е имало такива теории, които са разпространявани из Родопите, но сега като че ли получи много по-широка гласност идеята, че Борис е покръствал мюсюлмани. Това обаче не отговаря на историческата истина. Знаем, че по-голяма част от населението тогава е било славянско. Прабългарите са били далеч по-малко по численост, макар да са носели държавното начало. А не е възможно славяните да са били мюсюлмани. Цялата тази теория е съшита с бели конци и по никакъв начин не може да издържи и най-невинната историческа критика. Но тя се разпространява, за да се докаже, че в Родопите не е имало помохамеданчване, че там винаги е живяло мюсюлманско население, че това, което е християнско, е дошло по-късно от някъде. Но това просто не са верни неща.

-В момента с какви документи разполагаме, за да докажем, че наистина е имало помохамеданчване в Родопите?

-Аз ще ви кажа само за един документ, който нашият известен османист Румен Ковачев откри в турските архиви. Това е един данъчен документ, както знаете в империята се е водела стриктна сметка на данъците, та той открива един документ за едно от селищата в Родопите. От него се вижда недвусмислено, че цялото му население в началото на XIV в. е българско. Всичките имат български имена, записани са занаятите им, гледали са прасета и т.н., да не влизам в подробности. Този документ е публикуван, но след само три десетилетия в същата турска данъчна книга се появяват първите помохамеданчени българи. Постепенно цялото село приема исляма, по какъв точно начин е вече друг въпрос. Но причините са преди всичко икономически. По този начин те плащат по-малки данъци, не са подложени на набезите на еничарите и редица други привилегии, които получават като сменят вярата си. Това си е истинско икономическо

насилие. Приели са исляма по икономически причини.

-Малко изненадващо се появява и самата дума „помак“ като проява на някакво разграничаване от българите. Бяхме свикнали това население да се нарича българомохамедани?

-Думата се е използвала в края на XIX и началото на XX в., използва я и Стою Шишков и Христо Караманджуков, все големи изследователи на местното население. Но действително я бяхме позабравили. Оказа се обаче, че думата българомохамедани дразни някои хора.

-Те искат да премахнат връзката с българското?

-Да, и за да го направят се връщат към думата „помак“.

-Освен тази неправителствена организация „Помак“ какво друго

отскоро, от преди няколко месеца. Състои се от 13 човека по собственото им признание. Те заявяват официално, че основната им цел е да проучват миналото на Родопския край. Но начинът, по който тръгват с тази книга показва, че не се интересуват от сериозни проучвания, а просто развиват неоосманистката теория, че българите са живели в благодат в Османската империя, че едва ли не трябва отново да се върнат в нейните „обятия“. Това всичко е финансирано незнаяно от къде и пропагандира неоосманистката теория.

-Но има и известни противоречия в техните концепции. От една страна твърдят, че помаците не са българи, а някаква друга народност, от друга страна пък допускат, че става дума за прабългари, избягали от покръстването. В край-

ДОЦ. Д-Р ХРИСТО ГИНЕВСКИ

НЯМА ПОСЛЕДОВАТЕЛНА ПОЛИТИКА КЪМ ХОРАТА В РОДОПИТЕ

има с това име?

-Има и няколко сайта, които се казват така. Тях може да ги правят няколко човека, но може и един да е. В тях публикуват каквото си искат, без научна критика, без рецензии или доказателства. Самата книга за Балканските войни, за която вече стана дума, няма научен апарат, няма извори, няма документи, цитират се неща напълно преднамерено като се режат части от фразите и т.н. В нея се правят опити да се обърне характера и изхода на войната, да се пренапише историята. Ако наистина е имало геноцид над местното население от българската армия, какато се твърди в книгата, защо днес има толкова много българомохамедани?

-В тази насока организацията „Помак“ ли е най-активна или има и други?

-Този Европейски институт „Помак“ се появи

на сметка според тях българомохамеданите хем са българи, хем не са...

-Защото не могат напълно да скъсат с историческите факти и много трудно могат да докажат, че не са българи. Ще ви дам друг пример. Ако погледнете топонимията на което и да е село в Родопите, ще видите, че всички имена на местности или поне две трети от тях са християнски. Ами вземете Перперикон. Как след разкопките там се появява тази средновековна църква, след като Родопите са били населени уж само с мюсюлмани? Какво да кажем за останалите християнски следи, как става тази работа? Ами какво показват археологическите находки? Всички разкрити погребения доказват, че християнското начало е безспорно в тази част на страната. Но в „Помак“ не се занимават с подобни факти.

-Как според вас обществото посреща подобни идеи?

-Засега те не се радват на голяма популярност. Едни хора ги посрещат с насмешка, с усмивка, аз говоря и за християните, и за мюсюлманите. На някои обаче им влияят, още повече, че се раздават и пари. Но като цяло в Средните Родопи са се съхранили добрите отношения между двете религии. Ами знаете ли колко смесени бракове има? Те са стотици. Само от моите съседи има 7-8 подобни семейства, където християни и мюсюлмани си живеят прекрасно. Така че конфликтите са внесени и измислени отвън.

-Но дали държавата трябва да се намеси по някакъв начин срещу подобна пропаганда?

-Нашата държава на право я няма. Не се страхувам да го кажа направо. Как може да се появяват книги, които рушат националната идентичност и

никой да не реагира? Това си е посегателство върху националната сигурност. Демокрацията си е демокрация, но националната сигурност изисква да се вземат мерки. Как може да се появяват подобни книги и да не се реагира?

Ни става дума да се връщат старите методи, да се връщат насилствено имена. Това вече сме го имали и то тежи все още. Но говорим за една историческа истина, която така или иначе е доказана и от турските историци. Не призовавам за полицейщина, но държавата трябва да се намеси. Има достатъчно демократични средства, които да пазят националната ни идентичност. Да се покаже, че Конституцията и законите не бива да се нарушават.

-А младите проявяват ли интерес към подобни антибългарски теории?

-Не особено, според мен. Но все пак има някои, които ги приемат. Аз контактувам с много мла-

ди хора, имам приятели, повечето не вярват на подобни неща. Но това население е изпитало доста. То в някаква степен е жертва на непоследователната политика от създаването на българската държава та до ден днешен. Ние нямаме постоянна политика към него, която да се изпълнява от всички правителства, независимо от коя партия са. Ту сменят имената им, ту ги връщат, въобще е една мешавица.

-Казвате, че идеите идват отвън?

-Трябва да ви кажа, че тези идеи се появиха, след като в Родопите се появиха емисари, завършили богословие в арабски университети. Те донесоха тези неща. И в Рибново е така, и в Гоце Делчевско, и в Смолянско е така. Става дума за хора, които бяха изпратени да изучават исляма в Саудитска Арабия, а те не са никак малко. Само в Рибново са 11 човека. Но държавата трябва да предприеме нещо.

България и Гърция с условия за еврочленството на Македония

Външните министри на България и Гърция Николай Младенов и Димитрис Аврамопулос потвърдиха, че няма да допуснат Македония в Европейския съюз, ако Скопие не докаже добросъседските си намерения. От думите им стана ясно, че това минава през решаване на спора с името на Македония, заради който Гърция спира от години евроатлантическата интеграция на Скопие и спирането на националистическото говорене и нападите към България.

След среща между двамата външни министри в София, в която участва и румънският първи дипломат Тит Корлатеан, Младенов каза: „България няма проблем с Македония, ние имаме проблем с националистическото говорене на някои политически лидери в Македония“.

След като България втвърди тона, Скопие идентифицира София като втора пречка пред членството му в ЕС след ветото на Гърция. Преговорите за членството на страната в НАТО и ЕС до момента са блокирани от Гърция, която не приема името на Македония. Скопие обяви независимост през 1991 г. и първата държава, от която получи признание, бе България. Ма-

кедония обаче веднага изпадна в продължаващ и до днес конфликт с Гърция, чиято позиция е, че Македония е името на нейна северна провинция и не може да има държава с подобно име.

София официално вече обяви, че е възможно да не подкрепи даването на дата за преговори на Македония за членство в ЕС на срещата на върха през декември.

Николай Младенов каза още, че София настоява „да се върнем към принципите, които през 1999 г. бяха заложени от тогавашните министър-председатели на България и на Македония (бел. ред. Декларацията подписана на 22 февруари от премиерите Иван Костов и Любчо Георгиевски), които затварят в голяма степен всички възможни двустранни въпроси между двете страни“.

Младенов заяви, че в нормален двустранен диалог, ако такова желание има от страна на Скопие, ще бъде намерено съгласие по формата, под която може да се решат двустранните въпроси.

„Имаме време да извървим този път, от българска страна имаме пълна готовност да бъдем максимално конструктивни в този диалог“, добави

Николай Младенов.

Гръцкият външен министър Димитрис Аврамопулос коментира от своя страна, че „името е важно“ и прокарва пътя към ЕС.

Аврамопулос добави, че Гърция е предложила меморандум за разбирателство на Македония. „Те ни изпратиха писмо. Ние отворихме писмото, но реално още нямаме отговор“, уточни той.

„Искаме да видим тази част от Европа като част от европейското семейство, но има условия“, заяви първият дипломат на Гърция.

През октомври Атина предложи на Скопие меморандум за разбирателство за напредък в преговорите, водени с посредничеството на ООН. По-рано тази година в спора с името се намеси и премиерът Бойко Борисов, който обяви, че България не е съгласна в името на Македония да има географско понятие. В началото на ноември македонският външен министър Никола Попоски заяви, че страната му приветства предложението на Гърция.

Румънският външен министър Тит Корлатеан посочи от своя страна, че Румъния винаги е подкрепяла разширяването на ЕС на Балканите

и подчерта, че това е начинът да има стабилна демократична част на региона, която се развива добре. Той каза още, че Румъния подкрепя по-активен политически диалог между страните, за да се решат спорните въпроси.

По време на срещата е било обсъдено и създаването на постоянен механизъм на координация между България, Гърция и Румъния по всички въпроси, свързани с европейския дневен ред, регионалното сътрудничество в Югоизточна Европа и си-

гурността. Трите страни смятат заедно да подготвят и дипломати, които да работят при предстоящите председателства на ЕС. Гърция, България и Румъния поемат ротационното председателство съответно през 2014, 2018 и 2019 година.

Идеята е да се създаде процедура, в която да подготвят и обменят дипломати, за да може да се постигне по-добра координация по време на трите председателства.

Испанските банки спират принудителното вадене от жилища

След две самоубийства Испанската банкова асоциация обяви, че замразява за две години изваждането от жилища заради неплатени ипотечи в най-тежките случаи, съобщиха световните агенции.

Решението беше взето заради надигналата се вълна от недоволство и протести след две самоубийства на задлъжнели собственици за последните 15 дни.

Решението, което ще бъде наблюдавано от най-големите испански банки, има за цел да се справи с все по-сериозния проблем, който засяга хиляди испанци, пострадали от кризата в страната.

В изявление асоциацията обясни, че компромисът, който съответства на „хуманитарни съображения в рамките на политиката й на социална отговорност“, е бил предаден на Министерството на икономиката и на испанската централна банка, предаде „Ел Мундо“.

Тя не уточнява какво има предвид под „случай на крайна нужда“, но отбелязва, че решението е в отговор на „социалната тревога, предизвикана от изваждането на собственици“.

Над 350 000 задлъжнели собственици са изгубили жилищата си през последните четири години. За две седмици двама души се самоубиха, малко преди да бъдат изгонени. Това предизвика вълна от демонстрации, особено в Мадрид, където стотици протестиращи се обединиха против „банкерите убийци“.

Кипър моли за спешно финансиране

Правителството на Кипър е поискало междинно финансиране до януари, за да покрие финансовите нужди на държавата и банките до подписването на споразумение с Тройката международни кредитори (ЕС, ЕЦБ и МВФ) за отпускане на заем на средиземноморския остров, съобщава кипърският гръцки в. „Фирелефтерос“.

Преговорите между кипърското правителство и Тройката бяха възобновени в Никозия в петък. Това е третата визита на международните кредитори на острова, след като Кипър през юни се обърна към своите партньори в Еврогрупата и МВФ за помощ за рекапитализацията на водещите банки в страната, които понесоха огромни щети от решението на ЕС за масово отписване на държавните облигации на Гърция.

Външните кредитори на Кипър обаче поставят много трудни условия за приемане в замяна на помощта, обяви президентът Димитрис Христодифас.

Тройката установи сериозни структурни дисбаланси в икономиката

на Кипър и призова правителството да се съгласи с необходимостта от провеждане на болезнени реформи. Те предложиха програма за стабилизация, включваща мерки като рязко намаляване на заплатите в държавния сектор, пенсионна реформа, приватизация на печелившите държавни предприятия, отказ от 13 заплата и от индексирание на заплатите с оглед поскупването на живота.

Властите не се съгласиха с много от условията и подготвиха своя програма за излизане от кризата, която се разглежда като контрапредложение на пакета на Тройката.

Един от най-сложните въпроси в преговорите е размерът на финансовата помощ. Според кипърските власти тази сума може да бъде приблизително 6 милиарда евро, но кредиторите смятат, че тя трябва да бъде най-малко два пъти по-голяма.

Европейски експерти оценяват, че в помощ на банките и за финансовите нужди на правителството може да бъдат необходими до 18 милиарда евро, т.е. колкото е БВП на Кипър.

МВФ иска отписване на гръцкия дълг

• К. Лагард

Международният валутен фонд не е готов да предостави на Гърция допълнителни кредити, ако страните членки на ЕС не отпишат значителна част от гръцкия дълг. Това съобщи в „Уолстрийт джърнъл Юрп“.

Междувременно кредиторите засега не успяват да съгласуват отпускането на поредния транш от втората помощна програма за Атина. Очаква се следващ опит да бъде направен на 20 ноември на среща на министрите на финансите от еврозоната и представители на МВФ.

Траншът от 31,5 млрд. евро трябваше да бъде получен от гръцкото министерство на финансите още през септември-октомври. Атина обаче неочаквано поиска две допълнителни години, за да изпълни задълженията си по втората спасителна програма. По-рано министрите на финансите от еврозоната се съгласиха да удължат срока на действие на програмата до 2016 година.

Появи се обаче и ново препятствие - Гърция ще има нужда от още 30-35 млрд. евро, за да финансира бюджета си за

двете допълнителни години, припомня изданието.

Засега никой не иска дори да обсъжда подобна възможност. За МВФ основно значение има постигнатото по-рано споразумение с Европейския съюз и гръцкото правителство, че държавният дълг на Атина трябва да се намали до 120 процента от брутният вътрешен продукт (БВП) към 2020 година. Ръководителите на Еврогрупата, обединяваща министрите на финансите на страните от еврозоната, предлагат срокът да бъде удължен до 2022 година, но според източници този вариант е неприемлив за МВФ.

Управляващият директор на Международния валутен фонд Кристина Лагард заяви днес, че иска „истинско решение“ на задлъжняването на Гърция, достигнало астрономически стойности. Тя подчерта за пореден път силното си желание да види Гърция как отново има поносимо дългово бреме, но не коментира разногласията с еврозоната по датата, до която Атина би трябвало да сведе равнището на държавния си дълг до 120 на сто от брутният вътрешен продукт.

Гръцката опозиция също бие тревога, че гръцкият дълг е неустойчив. В интервю за Си Ен Ен лидерът на радикалната левица СИРИЗА Алексис Ципрас окачествява като „пълнен провал“ меморандума, догово-

рен между правителството в Атина и външните кредитори. Той казал още, че гръцкият дълг е неустойчив и че затова Еврогрупата не е могла да вземе някакво съществено решение по-рано тази седмица. Водачът на гръцката опозиция иска международна конференция за дълга на страните от европейския юг и настоява за европейско решение на кризата, каквото е било дадено на Германия през 1953 г., когато е бил отписан 50 на сто от нейния дълг.

В „Етнос“ цитира банката Голдман сакс, която препоръчва гръцкият дълг към официалните кредитори като Европеекската централна банка, да бъде орязан с над 80 млрд. евро, за да може да бъде сведен до 120 на сто от БВП.

Инвестиционната банка предупреждава, че ако част от сегашния гръцки дълг от 340 млрд. евро не бъде отписан, Европа ще бъде принудена да финансира Гърция още дълги години.

„Въз основа на данните с които разполагаме, БВП е намалял със 7,2 на сто през третото тримесечие на 2012 година спрямо същото тримесечие на 2011 година“, което бележи ускоряване на рецесията след спада от 6,2 на сто през второто тримесечие, се допълва в предварителна оценка на гръцката статистическа агенция.

Пета поредна година Гърция преживява рецесия с натрупано понижение на БВП от 22 на сто, сочат данните на статистическата агенция.

СТДБ приветства избора на митрополит Кирил за наместник-председател на БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА

Съюзът на тракийските дружества в България приветства избора на Негово Високо Преосвященство Варненски и Великопреславски митрополит Кирил за наместник-председател на Българската православна църква.

С дейността си като член на ЦР на СТДБ Митрополит Кирил е доказал, че е патриот, който уважава историята и традициите, многократно е показвал загриженост за бъдещето на българския народ, което ни дава основание да вярваме, че той ще се справи със сериозните предизвикателства, ще запази Българската църква единна и ще разшири влиянието ѝ сред българския народ!

Варненският митрополит Кирил бе избран да ръководи организацията по избора на на-

следник на споминалия се патриарх Максим.

След решението той отхвърли възможността църковният устав да бъде променен, така че Пловдивският митрополит Николай да може да се кандидатира, въпреки че не е навършил 50 години.

„Желанието на всички архиереи е това да се стараем да не допускаме противоканонични и противозаконни решения на Светия Синод“, заяви след избора си митрополит Кирил.

Той отхвърли твърденията, че върху висшето духовничество се оказва натиск от страна на държавата и беше категоричен, че няма възможност архонти да участват в избора на следващия патриарх.

В СТДБ се получи телеграма от българите от Одеса. В нея се казва:

„Уважаеми г-н Премянов, дружеството на тракийските българи от Одеса и Одеска област дълбоко скърбят, заедно с народа на България, за смъртта на Патриарха на България Мак-

сим. На 10 ноември настоятелът на Свято-Николаевския храм йеромонах Николай отслужи литургия и панихида за починалия Патриарх Максим. С уважение Мария Грудева. Към съболезнованията се присъединиха и от Асоциацията на българите в Украйна.

Съвещание на ЦР на СТДБ с представители на тракийските дружества от Бургаски регион

По решение на Централното ръководство на СТДБ започнаха съвещания с представителите на тракийските дружества по региони. Първото от тях беше проведено днес, на 9 ноември с представители на тракийските дружества от Бургаски регион в тракийския дом в Бургас. Срещата бе ръководена от Димо Карабелов – председател на ТД „Екзарха Антим I“. Срещата премина при следния дневен ред: Текущи

задачи, проблеми и перспективи за дейността на СТДБ; Предстоящи задачи пред ТНИ; Редакционната политика на в. „Тракия“; Абонамент за вестника през 2013 г.; Представяне на концепция за единен календар на СТДБ за 2013; Представяне на книгата „Трети отдел“ на Любомир Шопов. СТДБ бе представен от председателя си Красимир Премянов, проф. В. Проданов – директор на ТНИ, С. Ангелова – главен редактор

на в. „Тракия“, Л. Шопов – ръководител на звеното за връщане на тракийските имоти. След като изслушаха експозетата на председателя на СТДБ, директора на ТНИ и главния редактор на в. „Тракия“, представителите тракийските дружества от Бургаски регион поставиха актуални въпроси, отправиха критични бележки и препоръки към дейността на СТДБ, ТНИ и в. „Тракия“.

По време на съвещание-

то бе приета концепцията за тракийски календар за 2013.

По предложение на Кр. Премянов с едноминутно мълчание и ставане на крака бе почетена паметта на Патриарх Максим.

След съвещанието се проведе заседание на Регионалния съвет на тракийските дружества в Бургаски регион. За председател на РС на ТД бе избран Димо Карабелов – председател на Бургаското ТД.

Редколегията на в-к „Тракия“ се среща със Софийското тракийско дружество

ДИМИТРИНКА СМОЛЕВА

На 12 ноември Софийското тракийско дружество откри абонаментната кампания за в-к „Тракия“ за 2013 год. В тази връзка в рамките на програмата на студио „Тракия“ към дружеството своеобразен гост бе редколегията на в-к „Тракия“.

Главният редактор Соня Ангелова очерта основните насоки в дейността на редколегията: усъвършенстване на графичното оформяне на вестника; жанрово разнообразие от публикации, разширяване кръга на авторите чрез привличане на изтъкнати историци, литератори, дипломати, публицисти, общественици. Отправен бе призив за подаване на повече материали от членовете на дружествата.

Проф.Иван Филчев – член

на редколегията, припомни историята на в-к „Тракия“. Първият брой излиза на 24 май 1896 год. – само 12 дни след учредяването във Варна на дружество „Странджа“, положило основите на организираното тракийско движение в България. Понастоящем под черта проф. Филчев, независимо от положителните отзиви за съдържанието на вестника са необходими усилия за увеличаване броя на абонатите и нарастване на тиража.

Тодор Корув – член на редколегията и редовен коментатор в него, бе лаконичен –

в-к „Тракия“ е различен от другите печатни издания. В него има материали, които няма да се намерят в други вестници. Освен исторически, трябва да има материали за съвременността, смята той.

Оживените разисквания преминаха под формата на свободен разговор, в който активно участваха доц. Янчо Василев, Петко Стамболиев, инж.Величко Пачилов. Елена Костова, Георги Илиев, Папани Козарова, Николай Димитров, проф. Георги Хаджиев, проф. Бобев, Божана Богданова, Иванка Здравкова и други.

Интересно предложение направи Георги Илиев – да се поддържа рубрика „На този ден преди сто години.“ под формата на своеобразен тракийски календар. Николай Димитров застъпи тезата, че освен историография във вестника място трябва да намират материали за настоящи и предстоящи събития, които имат отношение към Тракия и съвременното поведение на трите държави – България, Гърция и Турция и техните ин-

тереси в региона. Интересно бе предложението на Божана Богданова близките ни млади хора да бъдат привлечени към тракийската идея като получат абонамент-подарък на в-к „Тракия“ Доц. Янчо Василев настоя за повече информация за архивните документи относно имотите на тракийци от Одринско и предложи ръководството на Софийското дружество да организира среща с Експертната работна група по източнотракийския имуществен проблем към СТДБ.

Софийското тракийско дружество ОРГАНИЗИРА

на 26 ноември 2012 г. среща с Експертната работна група към СТДБ по Източнотракийския имуществен проблем.Срещата ще се проведе в салона на Тракийския дом на ул.“Стефан Караджа”№7 от 17:30 часа.

Абонамент 2013 г.

Абонаментът за новата 2013 г. може да бъде извършен в най-близкия клон на „Български пощи“, в редакцията на в. „Тракия“ и при отговорниците, определени във всяко дружество. Най-добрият начин обаче си остава абонирането вътре в дружествата, тъй като тогава по-голяма част от сумата остава в СТДБ.

И през новата 2013 г. цената на вестник „Тракия“ се запазва, като за година абонаментът е 9,60 лв, за половин година е 4,80 лв, а за тримесечие- 2,40 лв. Сумите не са големи и са по джоба на повечето тракийци.

Все още обаче има дружества, които не са посочили отговорниците, които да извършват абонамента по места. Това трябва да се направи в най-скоро време.

Добре е да се обхванат и по-малките дружества по селата. Най-късно до 10 декември отговорниците трябва да изпратят до СТДБ списък с трите имена, адреса и срока, за който са се абонирани членовете на дружествата. Кочаните с квитанции, които са получили всички председатели на дружествата, са за вътрешна отчетност. Събраните суми трябва да бъдат изпратени до СТДБ, който ще се разплаща с „Български пощи“.

Ако искате да научавате навреме за събитията в съюза, ако искате да следите развитието на въпросите, свързани с тракийската кауза или да разказвате за мероприятията, които сте организирали в своето дружество, трябва да направите своя абонамент навреме.

ТОДОР КОРУЕВ СТАВА НА 70 Г.

Тракийско дружество „Момчил юнак“ - Момчилград поздравява своя съгражданин и почетен член на дружеството Тодор Корув по случай рождения му ден- 24 ноември и 70 годишният му юбилей, с пожелание за добро здраве и нови творчески успехи в утвърждаване на тракийската кауза. Към поздравленията се присъединява и редакцията на в. „Тракия“. Бъди здрав,Тодоре. И нека все така бъде остро перото ти, а сетивата ти да са отворени към събитията на деня.

По повод 55-тия си рожден ден г-жа Румяна Вълчева – председател на Тракийско дружество „Капитан Петко войвода“- Варна бе наградила с плакет на Община Варна от кмета г-н Кирил Йорданов и с картина от г-жа Станка Димитрова – директор на Дирекция „Култура и духовно развитие“ за нейната неуморна работа за запазване на българщината, на тракийската история, памет, традиции и фолклор.

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А Печат: Алианс Медиапринт

Абонирайте се!

Каталоген
номер

759

Издава: Централното ръководство

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Никола Инджов и Тодор Корув; Главен редактор: Соня АНГЕЛОВА;
e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

КОРЕСПОНДЕНТИ: Михаил ЖЕЛЯЗКОВ (Бургас) - 056/86 16 76; Веселина АЛЕКСИЕВА (Варна) – 0888 89 59 27; Наско ТОДОРОВ - 0878 83 39 92; Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) - 076/60 13 67; Бойка БОРАДЖИЕВА (Пловдив) - 032/67 35 18; Димитринка СМОЛЕВА (София) - 02/884 25 59; Михаил МИХАЙЛОВ (Сливен) - 044/62 48 53; Виолета ФИЛИПОВА (Смолян) - 0301/63 008; Златка МИХАЙЛОВА (Хасково) - 038/632 060; Маргарита НАЧКОВА (Шумен) - 054/86 99 52; Мария ИВАНОВА (Ямбол) - 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC:STABGSGF

Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

ТРАКИЙСКОТО ЗЛАТО очарова и света

Тракийското златно съкровище, открито преди две седмици край исперихското село Свещари, пристигна в София при засилени мерки за сигурност. Находката е изложена в Националния архео-логически музей и софиянци ще могат да се полюбуват на изящните златни предмети от него.

В една единствена кутия са събрани следите, оставени вероятно от келтския владетел Котелас. Той е известен в историята на траките и на гетската държава като един от тъстовете на Филип Втори Македонски.

Сред намерените в Свещари уникати от далечното минало са златни копчета, които вероятно са били части от апликация на конска сбруя. Те са над 100 на брой. Има също диадема, четири многоспирални гривни, пръстен, апликации на главата на Великата богиня май-

Край Свещари откриха ковчеже с 1,8 кг. уникални предмети

ка, начелник във формата на кон. Диадемата е в северния гетско-скитски стил в изкуството, с лъвове и с пантери.

За цар Котелас пък се знае, че заедно с Филип II Македонски е успял да изтика скитите на север. Гетският владетел дава своята дъщеря Меда за съпруга на Филип Македонски. Тази находка е знак от времето, когато гетската държава е в своя политически и военен възход, разказва нейният откривател проф. Диана Гергова.

Археолозите про-

учват т.нар. Омуртагова могила в Свещари вече 20 години. При разкопаването на най-големия надгробен паметник в района професор Гергова и нейните помощници се натъкват на части от дървен сандък, в който има обгорели кости и пепел, заедно с множество изключително добре запазени златни предмети.

„За пръв път имаме дървено ковчеже с дарове, свързани с пост-погребалните практики на гетските владетели. Те са практикували обряда на обезсмъртяването“, обяснява проф. Гергова.

Откривателката на съкровището поиска съдействието на държавата за осигуряване на техника и апаратура, която да подпомага работата на археолозите в техните проучвания. Професор Гергова предложи също парите от билетите от обектите около Свещари да могат да се насочват за нови разкопки на същото място.

Съкровището от Свещари очарова и света. Находката от разградското село се оказа едно от най-гледаните видеа в сайта на британската телевизия BBC. Репортажът „Откриха златно съкровище в България“ се оказа сред най-гледаните и споделяните видеоматериали. Ковчежето със златните накити дори оглави за известно време класацията на сайта, като отпрати далеч назад дори политическите събития, новините за урагана Санди и президентските избори в САЩ.

Съкровището от епохата

■ Проф. Диана Гергова с една от находките

на тракийското племе гети бе изровено в един късен следобед под Омуртаговата могила в резервата Сборяново. То е датирано от края на IV и началото на III век пр. Хр. Сандъчето с 264 уникални накити, които тежат 1,8 кг е лежало няколко хиляди години под могилата.

В резервата край Исперих преди 30 години бе открита свещарската гробница. Археолози разкриха, че около нея лежат останки от столицата на гетски владетел, чийто некропол днес е в списъка на световното културно наследство на ЮНЕСКО.

За пореден път показваме колко е голямо значението на резервата Сборяново, за който отдавна държавата не отделила никакви средства. Това е един център от световно значение, коментира проф. Диана Гергова.

Имахме невероятен късмет, не скри радостта си археоложката, която и в момента продължава да проучва района. Тя все още не може да каже какво е точното количество на златните накити. Работим на фарове, защото времето ще се развали, бърза да се справим преди да е завалило, каза тя.

Само дни след находката министърът на културата Вежди Рашидов обяви, че съкровището може да бъде изложено скоро в Лувъра.

„Това е изключително изцяло съкровище. Аз искам да поздравя проф. Гергова, че най-накрая, след 20 години труд в този район, където има ценни находки, тя постигна такъв голям успех. Усилията на една дама, която 20 години работи именно върху тези обекти, най-накрая се увенчаха с успех, коментира министърът. В Лувъра ще показваме огромно количество тракийска култура. Но Лувърът иска повече

непоказвани неща, които да са изненада за зрителите. Свещарското съкровище сигурно ще бъде включено, защото то е уникално като изработка, поясни Рашидов. Златото на Котелас ще има премиера в Лувъра през пролетта на 2014 г.

Вежди Рашидов разкри, че след публикациите за Свещарското съкровище в британските и френските медии от Париж веднага са проявили интерес да го изложат. Златото на Котелас ще пътува за Париж - заедно с бронзовата глава на Севт III и съкровищата на тракийския цар от гробницата му Голямата Косматка край Казанлък.

15 000 лв. ще отпусне държавата, за да се покрие и опази Омуртаговата могила през зимата, обяви още министърът на културата. И за да не изпреварят иманярите археолозите, допълни той.

